

БОРИС АПРИЛОВ

ЧАСЪТ НА ИЗТОЧНИЯ БРИЗ

/разказ/

Човекът стърчеше смешно на скалата и сам си знаеше, че е смешен, но друг изход на тая възраст за него нямаше, трябваше да стои с въдица в ръка и от време на време да улавя по някоя рибка, иначе летуването му на море не се оправдаваше. Оставаше му да лови още половин час, зеленето на слънцето щеше да го пропъди към сянката на квартирата, при жена му, тя ще се върне от евения плаж и ще импровизира обед за двама.

Вляво от скалата, в плитчините на малко каменисто плажче, играеха деца, крещяха с откривателски шемет, след като видеха да протича кучешко попче или да проблесне скарида: тези прояви на живот в слънчево зеленото тайнство на водораслите го шокираше. Децата сякаш не дразнеха, старият човек може би не ги забелязваше, той гледаше как зад тях скалите се струпват да пият вода от морето – огромни, притиснати един до друг бизони с излъскани изпосталяли гърбове. Далеч зад тях с достойнство се бяха подредили хълмовете. Пред незабравимата им синева лежеше нещо кафяво, оттук не можеше да се отгатне какво, но старият въдичар знаеше, че там се ширят тръстиките, а между тръстиките лежеше вода – бистрият лабиринт на прочуто блато, за чието опазване бяха написани поне триста статии. Блатото не се виждаше, но силното око можеше да забележи как над него отлитат и падат чапли. Старият човек си даваше сметка, че въдичарството го е запознало с хиляда подробности от природата, които иначе биха избягали от вниманието му. Освен подобни празници, въдичарството му осигуряваше великата възможност, докато наблюдава плувката да се съсредоточава, мислите му в повечето случаи го отвеждаха на жизнено важни места, НЯКЪДЕ; той можеше да разнищва докрай това някъде. Стоенето на място и очакването го бяха научили да се рови чак в интимните дълбини на нещата, след което резултатите се раждаха от само себе си.

Всъщност децата долу не представляваха кой знае колко невинна гледка, бяха три момиченца по на дванайсет-тринайсет и едно момченце на четири, занимаваха се с камъчета и рибки, но за проклетия той никога не е предполагал, ча ще го нападне подобна нечестивост, защото, както и да ги отпъждаше, мислите му този път се трупаха все около юношеската им заобленост. Линиите на момичешките телца уж му се виждаха и чисти, и хармонични, и все пак накъде под банските костюмчета успяваше да се пръкне нещо наподобяващо моминска зрелост. Старият човек не бе преритал за такива гледки сега, но какво да прави, децата се навираха в погледа му по-силно от пейзажа, засядаха натрапчиво в съзнанието му. Едното от момичетата имаше красиво, вече затоплено от младежка кръв лице, но всичките три момиченца и момченцето се събираха в една-единствена точка – точката на живота, на началото и на бъдещето. Тези корави животинчета на плажчето бяха точно онова, което би могло да се нарече начало и бъдеще, при тих липсваше настоящето; самите деца може би усещаха, че всичко у тях трепти и се готви за скок към идващите години.

Плувката се накланяше от време на време или се поклащаше, но той не засичаше, знаеше, че дребните рибки ръфат стръвта, измъкваше спокойно кукичките и нанизваше нова стръв. Старческите му пръсти работеха сръчно. Те ми напомнят хубава мелодия, поиска да си прошепне той. Едва ли, едва ли, усмихна се нещо, което се

намираше много вътре у него, едва ли само мелодия... Морето доскоро му приличаше на мраморна плоча, но ето че се появиа люспите, милиарди еднакви блясъчета, водата пламна и във въздуха се олюля колебанието на полъха от изток. Сафридите можеха да се обадят отново, заслужаваше си да остане още малко, появата на ветреца почти винаги му подаряваше няколко риби повече, долу се раздвижваха стадата и това ставаше обикновено, когато изчезват аскетичните тонове на пейзажа, нещо припламваше и рибите го усещаха с вградените си за тази цел сетива. Май че нещо подобно сигурно е вградено и в човешката биология, той знаеше за присъствието му в тялото си, затова не се разсърди особено, когато се улови, че го вълнуват коравите овали на момиченцата, не биваше да го смята чак за грях, познаваше се добре и можеше да отхвърли всякакви обвинения за нечестивост, откъдето и да идваха те. Друг е въпросът, че той усети своята жизненост, всеобхватността на процесите, които се извършваха в нето, навярно бе доловил символично безсмъртието си. Може би и под пръстта ще усещаме тия неща, чу да пришепва гласът у него, и ще бъде жалко, защото туй може да се окаже най-важното нещо за човека, а ако то е наистина най-важното, няма да има нищо по-тъжно от това. Защо тогава трябва да се остарява, нима обещаваното спокойствие на възрастта е също химера? В същия този миг му се стори – а това беше най-изненадващото от всичко, – че самият той продължава да живее не за настоящето, а за бъдещето, ей така – направо все още се надяваше на нещо, но какво – не знаеше.

Знаеше, че блатото, където кацат и отлитат чаплите, е много разклонено, хиляди водни ръкави между тръстиките – това е блато, но трябва да си бил там, за да го знаеш, иначе не би допуснал, че го има. Другите, които не са били там, мислят, че всичко е само тръстики и нищо повече, те дори не предполагат, че водата между тръстиките е кладенчово бистра, на всичко отгоре хладна, че големите риби показват лениво гърбовете си навън, а погледнеш ли от лодчицата, виждаш хълмовете по-добре, пред тях – лонгоза с лианите си. Тази гора е неподвижна, като застреляна, тръстиките са също неподвижни, само чаплите падат тежко във водата, да, от тук природата изглежда по-съвършена, а сигурно съществува някаква точка, от която и човекът изглежда по-съвършен...

– Чичко, виж колко рибки! – обади се най-красивото от трите красиви момиченца.

– Ела да ги уловиш! – извика момченцето.

Децата гледаха към стария човек и чакаха да реагира, той беше леко приведен напред и приличаше на жив, тъй като децата не виждаха отдолу, че го крепи върхът на скалата; само пръчката се беше предала, върхът ѝ бе влязъл под водата, което не е обичайно за риболов от този вид.